

magazyn **EXTRA**
pomorskie
BEZPŁATNE PISMO SAMORZĄDOWE

2018
październik

2014-2018

NAJLEPSZA KADENCJA W HISTORII POMORZA

Pomorze wykorzystano

Marcin Szumny
rozmawia
z **Mieczysławem
Strukiem**
marszałkiem
województwa
pomorskiego

Marcin Szumny: Co zmieniło się na Pomorzu przez ostatnie lata?

Mieczysław Struk: Wszystko. Byliśmy województwem z wysokim bezrobociem, mocno zacofanym pod względem infrastruktury. Byliśmy transportowo odcięci od reszty kraju, zagrożeni wykluczeniem komunikacyjnym. Na szczęście, nadeszła reforma administracyjna i środki z Unii Europejskiej dały nam impuls do rozwoju.

Jak wyglądamy dzisiaj?

– Pomorze wykorzystało swoją szansę. Nasz PKB wzrósł dwuipółkrotnie, a dochód na mieszkańca blisko dwukrotnie. Bezrobocie jest obecnie na najniższym poziomie w historii naszego województwa i jest jednym z najniższych w Polsce. Rekordy biją nasze porty i lotnisko. Dzięki inwestycjom w modernizację linii kolejowych, budowie Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, Pomorza-

nie najczęściej korzystają z transportu kolejowego. Nasz region jest atrakcyjny dla nowych mieszkańców, studentów, inwestorów i turystów. To zasługa aktywnych mieszkańców, przedsiębiorców oraz samorządów i Unii Europejskiej. Bez środków z Unii nie byłoby wielu ważnych projektów.

Ile pozyskałiśmy z Unii Europejskiej?

– W okresie przedakcesyjnym województwo zdobyło ponad 670 mln zł. W okresie 2004-2006 pozyskano blisko 5,2 mld zł, a w latach 2007-2013 już ponad 21,1 mld zł. Gdyby uzupełnić te kwoty o blisko 13,1 mld zł zakontraktowanych w ramach trwającego okresu programowania 2014-2020, to widać wyraźnie, jak wielką szansą jest dla nas obecność w UE. Na Pomorzu zrealizowaliśmy już kilkadziesiąt tysięcy unijnych projektów. Odkąd samorząd województwa odpowiada za poli-

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
ul. Okopowa 2/27, 80-810 Gdańsk

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO
Mieczysław Struk
tel. 58 32-68-504,
e-mail: marszalek@pomorskie.eu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO
Wiesław Byczkowski
tel. 58 32-68-520,
e-mail: w.byczkowski@pomorskie.eu

Krzysztof Trawicki
tel. 58 32-68-504,
e-mail: k.trawicki@pomorskie.eu

Ryszard Świliński
tel. 58 32-68-516,
e-mail: r.swilinski@pomorskie.eu

Paweł Orłowski
tel. 58 32-68-508,
e-mail: p.orlowski@pomorskie.eu

SEJMIK WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO
Przewodniczący: Jan Kleinsmidt
tel. 58 32-68-736,
e-mail: sejmik@pomorskie.eu

SKARBNIK WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO
Henryk Halmann
tel. 58 32-68-576,
e-mail: h.halmann@pomorskie.eu

SEKRETARZ WOJEWÓDZTWA
– DYREKTOR GENERALNY UMWP
Sławomir Kosakowski
tel. 58 32-68-512
e-mail: dgu@pomorskie.eu

REDAKCJA/Biuro Prasowe UMWP:

Marek Sterlingow
redaktor naczelny
m.sterlingow@pomorskie.eu

Michał Piotrowski
rzecznik prasowy UMWP
m.piotrowski@pomorskie.eu

Katarzyna Piotrowska
szefowa redakcji serwisu
www.pomorskie.eu
k.piotrowska@pomorskie.eu

Sławomir Łuczewicz
dyrektor Departamentu Promocji
i Komunikacji Społecznej
s.luczewicz@pomorskie.eu

Wersja elektroniczna magazynu
dostępna na stronie internetowej:
www.pomorskie.eu

Artykuły można powielać
i dostarczać innym zainteresowanym
organizacjom z podaniem źródła.

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i adiacji tekstów
oraz zmiany ich tytułów.
tel. 58 32-68-536, 58 32-68-539
e-mail: redakcja@pomorskie.eu

Krzysztof Ignatowicz IGNI DESIGN
oprawa graficzna i skład
ignidesign@gmail.com

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

magazyn EXTRA
pomorskie

Najwa

Zarząd województwa powołuje sejmik. Po wyborach w 2014 roku w województwie pomorskim większość uzyskała koalicja PO – PSL. Na czele zarządu stanął wtedy Mieczysław Struk, a jego zastępcami zostali Wiesław Byczkowski, Ryszard Świliński, Krzysztof Trawicki i Hanna Zych-Cisoń, która po dwóch latach przeszła na stanowisko wiceprzewodniczącej sejmiku. Jej miejsce w zarządzie zajął Paweł Orłowski. Posiedzenia zarządu odbywają się dwa razy w tygodniu w sali nr 133 w Urzędzie Marszałkowskim Woje-

swoją szansę na rozwój

tykę rozwoju regionalnego i wydatkowanie środków europejskich, przeznaczaliśmy znacznie więcej środków na mieszkańca w powiatach oddalonych od Trójmiasta niż w Gdańsku i w Gdyni. Niezwykle istotny jest dla nas zbilansowany rozwój obszarów wiejskich oraz obszarów miejskich. W województwie pomorskim zawsze staraliśmy się równomiernie rozdzielać środki na rozwój w miastach i na obszarach wiejskich, w metropolii i interiorze.

Jakie są najważniejsze wyzwania na najbliższe lata?

– Gospodarka i rynek pracy. Możemy być dumni zarówno z malejącej liczby bezrobotnych, jak i rosnącej liczby zatrudnionych. Oby tak było dalej. Według rankingu „Indeks Millenium 2018”, jesteśmy trzecim najbardziej innowacyjnym województwem w Polsce. Inwestujemy w podnoszenie kwalifikacji pracowników, wspieramy zakładanie własnej działal-

ności gospodarczej, ponad 380 mln zł przeznaczamy na rozwój szkolnictwa zawodowego w województwie. Dla przedsiębiorców chcących rozwijać swoją działalność, stworzyliśmy Pomorski Broker Eksportowy, w ramach którego wsparcie finansowe otrzyma co najmniej 1800 pomorskich firm. Rozwój gospodarczy nie jest możliwy bez inwestycji w infrastrukturę drogową i kolejową. Już teraz ze środków regionalnego programu operacyjnego modernizowane są dwie linie kolejowe: 207 (Gardeja – Malbork) oraz 405 (Miastko – Słupsk – Ustka). Niedawno podpisana została umowa na elektryfikację Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Nie zapominaamy również o zakupie nowego taboru.

Co z inwestycjami w szpitalach?

– To jeden z naszych priorytetów. Od 2006 roku poniesione przez województwo nakłady na służbę zdro-

wia wyniosły około miliarda złotych. W obecnym programie regionalnym zaplanowaliśmy prawie tyle samo. I są to środki, które zostaną przeznaczone na inwestycje w szpitalach marszałkowskich w Wejherowie, w Gdyni czy Gdańsku, ale również w szpitalach powiatowych w Pucku, Bytowie czy Chojnicach. Dzięki tym inwestycjom powstaną nowe bloki operacyjne i oddziały szpitalne, co poprawi komfort pracy personelu medycznego i komfort pacjentów. Wprowadzimy również system e-Zdrowie. Nie zapominaamy o programach profilaktycznych. Wychodzimy z założenia, że lepiej jest zapobiegać chorobom niż je leczyć.

Czy widzi Pan jakieś zagrożenia?

– Martwi mnie odbieranie samorządom kompetencji. Mam wrażenie, że obecne władze nie rozumieją jednej podstawowej rzeczy, że władze centralne i samorządy

stanowią część całości, którą jest państwo polskie. Równie niepokojący jest stan relacji polskiego rządu z Unią Europejską. Wcześniej rozmawialiśmy o finansowym wymiarze UE. Niestety, po roku 2020, także ze względu na politykę naszego rządu, najprawdopodobniej czeka nas znaczne uszczuplenie środków unijnych.

Niezwykle istotny
jest dla nas zbilansowany
rozwój obszarów wiejskich
oraz obszarów miejskich

źniejszy pokój w województwie

wództwa Pomorskiego w Gdańsku. To chyba najważniejszy pokój na Pomorzu. To tu, w ciągu ostatnich czterech lat zdecydowano, jak gospodarować podatkami czy pozyskać z Unii Europejskiej miliardy złotych. To tu np. zapadła decyzja o budowie PKM, rozbudowie szpitala w Słupsku, badaniach profilaktycznych dla seniorów, wsparciu dla przedsiębiorców w rewitalizacji w Miastku czy inwestycji w Teatrze Muzycznym w Gdyni. I wiele, wiele innych. Posiedzenia odbywają się dwa

razy w tygodniu, mają formalny charakter, są protokolowane, a każda uchwała głosowana przez członków zarządu. Oprócz marszałków uczestniczą w nich szefowie lub przedstawiciele różnych departamentów. To oni, przy współpracy z członkiem zarządu odpowiedzialnym za dany obszar, przygotowują uchwały i decyzje. Na posiedzeniach pojawiają się także przedstawiciele należących do urzędu instytucji i spółek. Są to szefowie teatrów, szpitali czy prezesi PKM, Agencji Rozwoju Pomorza, Wo-

jewódzkiego Urzędu Pracy. Przez te instytucje zarząd ma wpływ na rozwój województwa i rozwiązywanie jego problemów – od polepszenia sytuacji pacjentów, po walkę z bezrobociem. Tu też ustalana jest strategia, planowana jest przyszłość. Efekty widzimy często dopiero po kilku latach. Najważniejsze decyzje, zwłaszcza te związane z budżetem i wydatkami zatwierdzane są przez radnych województwa na comiesięcznych posiedzeniach Sejmiku. Marszałek, co nie wszyscy wie-

dzą jest zapewne największym pracodawcą na Pomorzu – w urzędzie i podległych mu instytucjach kulturalnych, zdrowotnych, transportowych czy gospodarczych pracuje ponad 14 tysięcy osób. Nie wszystkie problemy województwa zarząd może obecnie rozwiązywać. Rząd PiS, od momentu swojego powołania, stara się ograniczyć kompetencje samorządu i przekazywać je wojewódzkiej. Na przykład zabranie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska ogra-

niczyło wpływ na ochronę środowiska, a Wód Polskich spowodowało, że samorząd nie odpowiada już za działania przeciwpowodziowe. Dla większości samorządowców są to działania niezrozumiałe. Zwłaszcza że dotychczasowe osiągnięcia władz urzędu marszałkowskiego są imponujące. Pomorskie jest na czele wszystkich możliwych rankingów, a wszystkie wskaźniki gospodarcze są najlepsze w Polsce i Europie. Potwierdza to na przykład Komisja Europejska w

Raporcie Spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej za rok 2017. Ich zdaniem, województwo pomorskie wyróżnia się na tle Polski najwyższą jakością rządzenia, rozumianą jako szybkość podejmowania decyzji, otwartość i przejrzystość zamówień publicznych, dostępność i jakość usług publicznych oraz niskie zagrożenie korupcją. Nie tylko zresztą na tle Polski, ale (obok Estonii i trzech województw czeskich) wyróżnia się na tle całej tzw. Nowej Europy.

Koleją jeździmy najwi

TRANSPORT W WOJ. POMORSKIM

700 mln zł

TYLE KOSZTOWAŁA BUDOWA
POMORSKIEJ
KOLEI METROPOLITALNEJ

3 mln

TYLE PASAŻERÓW SKORZYSTAŁO W 2017 ROKU
Z POCIĄGÓW POMORSKIEJ KOLEI METROPOLITALNEJ

90 mln zł

TYLE KOSZTUJE
ELEKTRYFIKACJA PKM

9 tys.

TYLE OSÓB SKORZYSTAŁO
W CIĄGU PIERWSZEGO MIESIĄCA
Z NOWYCH PRZYSTANKÓW PKM
URUCHOMIONYCH W GDYNI

1

Budowa PKM zrewolucjonizowała komunikację na terenie województwa. Pasażerowie tłumnie przesiadli się do pociągów, a samochody zostawiając na przydrożnych parkingach.

2

Nowe przystanki PKM w Gdyni to praktycznie otwarcie nowej linii. Z przystanków korzystają pracownicy centrum biurowego oraz mieszkańcy Karwin i Wielkiego Kacka. Mają wygodniejszy dojazd do domu i pracy.

Aleksander Olszak

Inwestycje w komunikację przynoszą efekty. Pomorzanie najczęściej jeżdżą koleją, a lotnisko jest trzecie w Polsce. Porty stają się bałtyckim liderem i oknem na świat Rzeczypospolitej.

W ostatnich latach samorząd województwa pomorskiego dużą uwagę przykładła do modernizacji i rozwoju sieci kolejowej. Największą inwestycją była niewątpliwie budowa Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Budowa trwała trzy lata i kosztowała ponad 700 mln zł. Była to pierwsza linia kolejowa wybudowana przez samorząd województwa w

Polsce. Jeszcze nigdy żaden samorząd nie przeprowadził samodzielnie takiej inwestycji. Inwestycja całkowicie zmieniła transportowy krajobraz Pomorza. Z dnia na dzień, z miesiąca na miesiąc z usług kolei korzysta coraz więcej podróżnych. W 2017 roku był ich ponad trzy miliony. Wzrasta również liczba pasażerów korzystających z uruchomionych w grudniu 2017 przystanków PKM w Gdyni. Tylko w ciągu pierw-

szego miesiąca funkcjonowania przystanków skorzystało z nich 9 tys. osób. Ale na wybudowaniu Pomorskiej Kolei Metropolitalnej samorząd nie zamierza poprzestać. – We wrześniu rozpisany został przetarg na elektryfikację linii PKM. Linia od początków planowana była jako zelektryfikowana. Teraz, kiedy PKP PLK przystępuje do elektryfikacji linii 201 startujemy z naszym projektem – wyjaśnia Ryszard Świl-

ęcej w Polsce

6

RYSZARD ŚWILSKI
wicemarszałek:
Kolej to nasza przyszłość

3

Gdańsk Firoga to nowy przystanek PKM w Gdańsku. Korzystać z niego będą pracownicy licznych firm informatycznych zlokalizowanych w gdańskiej Dolinie Krzemowej.

4

Dzięki elektryfikacji linii do Kościerzyny i Kartuz pociągi pojadą szybciej i częściej. Podróżnych zawiozą też nowe składy, które już są produkowane też w Nowym Sączu.

Sama budowa PKM to nie wszystko. Teraz przystępujemy do jej elektryfikacji. Przetarg jest już rozpisany

ski. Elektryfikacja kosztować będzie prawie 90 mln zł., z czego aż 61 pochodzić będzie z unijnego dofinansowania. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, pierwsze elektryczne pociągi z Gdańska do Kartuz i Kościerzyny pojadą w 2023 roku. Wraz z elektryfikacją powstanie też nowy przystanek pomiędzy Matarnią a Portem Lotniczym. – Ważnym zadaniem, które będziemy podejmować są prace nad uruchomieniem

linii kolejowej z Matarni do Żukowa, która zapewni objazd dla modernizowanej linii 201. Dzięki temu utrzymany zostanie ruch pociągów systemu PKM – zaznacza Świlski. Rozwój systemu PKM, usamorządowienie SKM to wszystko powiązane jest z wdrażanym projektem wspólnego biletu dla województwa pomorskiego. – To bardzo ważny projekt. Dzięki niemu mieszkańcy będą mieli możliwość bezproblemowego przemiesz-

czania się. System będzie podpowiadać najtańsze rozwiązanie taryfowe. Wspólny bilet będzie najnowocześniejszym systemem elektronicznego biletu w Europie – opowiada Ryszard Świlski.

Władze województwa pomorskiego zaproponowały już PKP przejęcie większościowego udziału trójmiejskiej SKM-ki. Oferują za nie 160 mln zł. Pozwoli to SKM na zakup 10 nowych pociągów bez zaciągania kredytu.

List poparcia w tej sprawie podpisały władze kilku miast i gmin województwa pomorskiego. Petycja trafiła już do ministerstwa infrastruktury oraz zarządu PKP SA.

Samorząd Województwa Pomorskiego o kontrolę nad spółką zabiega już od dawna. Chce mieć w ten sposób większe możliwości wpływu na rozwój SKM-ki, która w całości wykonuje usługi przewozowe w Trójmieście i na Pomorzu.

Pomorskie od lat inwestuje w kolej. Pomorzanie najchętniej w Polsce korzystają z kolei. Dotyczy to nie tylko linii PKM, na której miesiąc w miesiąc przewozimy coraz więcej pasażerów. W 2017 roku było ich ponad trzy miliony. Przy współdziałaniu samorządu województwa pomorskiego modernizowane są dziesiątki kilometrów linii kolejowych, tak jak np. linia z Ustki do Szczecinka czy z Malborka do Grudziądza. Pociągi pojadą tam szybciej, a dzięki wybudowanym nowym peronom z usług kolei będą mogli korzystać nowi pasażerowie. Przystąpiliśmy również do elektryfikacji linii PKM. Powstają też nowe przystanki, jak np. oddane pasażerom w 2017 roku Gdynia Karwiny i Gdynia Stadion. Z elektryfikacją linii PKM związany jest program zakupu nowych jednostek elektrycznych. Pod koniec maja 2018 r. Zarząd Województwa Pomorskiego wybrał ofertę firmy Nowag z Nowego Sącza, która dostarczy co najmniej pięć składów. Będą one poruszać się z prędkością do 160 km/h. Dzięki temu elektrycznymi składami już za kilka lat dojedziemy do Kartuz i Kościerzyny. Do czasu elektryfikacji nowe pociągi będą kursować na trasie do Słupska.

5

TRANSPORT
W WOJ. POMORSKIM

160 mln zł

TYLE WŁADZE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
ZAOFEROWAŁY PKP
ZA WIĘKSZOŚCIOWE UDZIAŁY W SKM

10

TYLE NOWYCH POCIĄGÓW SKM MOŻE KUPIĆ
ZA 160 MLN ZŁ, KTÓRE SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
OFERUJE ZA WIĘKSZOŚCIOWY PAKIET W SKM

4,5 mln

LICZBA PASAŻERÓW W PORCIE LOTNICZYM
IM. LECHA WAŁĘSY W GDAŃSKU. ICH LICZBA CAŁY CZAS
WZRASTA I JEST TO JUŻ TRZECI WYNIK W KRAJU

1,5 mln

TYLE KONTENERÓW ZOSTAŁO PRZEŁADOWANYCH
W TERMINALU DTC GDAŃSKIEGO PORTU

5

Remont linii kolejowych na Powiślu i Ziemi Słupskiej. Około 100 kilometrów torów z Malborka do Grudziądza i z Ustki do Szczecinka jest modernizowanych. Budowane są też nowe przystanki.

Najważniejszym wyzwaniem, jakiego czeka nas w najbliższych latach to kwestia budowy drogi S6 do Słupska

Rząd skreślił S6, samorząd nadal walczy

Również na drogach realizowanych jest wiele inwestycji. Pomorskie drogi wojewódzkie poddawane są modernizacji. Drogi są również oświetlane. Poprawia to stan bezpieczeństwa zarówno kierowców jak i pieszych. Dzięki temu od lat na Pomorzu systematycznie zmniejsza się liczba wypadków drogowych. Zmodernizowane

zostały między innymi szlaki łączące Kociewie z autostradą A1. Przebudowywana jest ważna droga biegnąca z Lęborka nad morze oraz szosa łącząca Człuchów z Wielkopolską. – Najważniejszym wyzwaniem, jakiego czeka nas w najbliższych latach to kwestia budowy drogi ekspresowej S6 do Słupska – oznajmia wicemarszałek Świński. Region słupski jest najbardziej wykluczonym komunikacyjnie regionem w Polsce.

6 **Modernizacja dróg wojewódzkich 222 i 229 na Kociewiu to nie tylko lepszy dojazd do A1. Bezpieczniejsi będą również piesi, a pasażerowie autobusów będą wsiadać na wyremontowanych przystankach.**

– Rząd skreślił drogę S6 z listy priorytetowych inwestycji. Tymczasem bez tej trasy region słupski będzie jeszcze bardziej zmarginalizowany. Sama Trasa Kaszubska, bez dalszego połączenia ze Słupskiem i Koszalinem, będzie tylko ślepo zakończonym kikutem. Musimy zrobić wszystko co możliwe, aby ta droga została wybudowana – mówi Ryszard Świński. – Musimy kontynuować rozpoczęte remonty dróg woje-

Koleją jeździmy...

7

Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy w Gdańsku to trzecie lotnisko w Polsce. Każdego roku korzysta z niego coraz więcej pasażerów. Jest również doceniany za najlepszą strefę wolnocłową oraz bardzo wysoką punktualność startów oraz lądowań.

wódkich ale też rozpocząć nowe inwestycje. Musimy również egzekwować od rządu wywiązanie się z obietnic budowy obwodnicy Starogardu Gdańskiego – dodał Świlski.

Rekordy w powietrzu i na morzu

Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy w Gdańsku jest już trzecim największym lotniskiem w Polsce. Wyprzedziliśmy Ka-

towice i Modlin. Z usług pomorskiego portu lotniczego skorzystało ponad 4,5 mln pasażerów. Praktycznie co roku, lotnisko bije kolejne rekordy. Wzrasta nie tylko liczba pasażerów, ale i ruch towarowy. Co ważne, lotnisko jest własnością samorządu. Pokazuje to doskonale, że aby osiągać rewelacyjne wyniki i przynosić zyski nie jest niezbędny prywatny inwestor. – Jako właściciel lotniska musimy zastanowić się nad jego rozbudową.

Może jeszcze nie w tej chwili, ale zwiększający się ruch pasażerski wymusi rozbudowę, zwłaszcza terminala non-shengen. Już teraz trzeba szukać źródeł finansowania tego projektu – mówi Ryszard Świlski. Lotnisko zostało też docenione za wysoką punktualność startów i lądowań. Gdańskie lotnisko ma też jedną z najlepszych w Polsce stref wolnocłowych. Morskie porty w Gdyni i w Gdańsku stają się najważniejszymi na Bał-

8

Porty w Gdańsku i Gdyni deklasują rywali. Zwiększa się liczba przeladowywanych towarów. Terminal DCT w Gdańsku trafił na listę 100 najlepszych portów kontenerowych świata.

tyku. Absolutny rekord zanotował gdański port. W minionym roku przeladowano tam ponad 40 mln ton ładunków. Również port w Gdyni zanotował rekord w wysokości 21 mln ton przeladunków. Dzięki nowemu nabrzeżu w terminalu DCT przesłano ponad półtora miliona TEU, czyli kontenerów 20-stopowych. Kontenerowy terminal z Gdańska, jako jedyny w Polsce został zaliczony do elity 100 najlepszych terminali na świecie.

MIECZYŚLAW STRUK
marszałek:
Drogi są coraz bezpieczniejsze

Kolejni pasażerowie przesiadają się z samochodów na pociągi. Budujemy liczne węzły integracyjne w całym województwie. O wiele z nich wręcz walczyli mieszkańcy. Uzyskaliśmy już dofinansowanie do elektryfikacji linii Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Dzięki temu pociągi będą jeździć szybciej, a składy będą wygodniejsze. Elektryczne pociągi dojadą też do Kościerzyny. Nie działamy w próżni. Transport należy integrować, nie tylko na poziomie województwa, ale musimy działać szerzej w przestrzeni międzynarodowej. System, który wraz z partnerami z basenu Morza Bałtyckiego wprowadzamy, będzie jednym z najnowocześniejszych w Europie, dlatego jesteśmy na początku pilotażu systemu wspólnego biletu. Ale pamiętamy również o transporcie towarów. Samorząd województwa pomorskiego jest mocno zaangażowany w projekt tzw. Bałtyckiej Autostrady. Dzięki niemu znaczny strumień skandynawskiego transportu na południe Europy przepłynie przez Pomorze. Liczne inwestycje mają miejsce również na drogach wojewódzkich. Kilkadziesiąt kilometrów wyremontowanych dróg łączy ziemię pomorską oraz, co równie ważne, przyczynia się do zmniejszenia liczby wypadków drogowych.

Praktycznie co roku,
lotnisko bije kolejne rekordy.
Wzrasta nie tylko
liczba pasażerów,
ale i ruch towarowy

Lepsze leczenie

OCHRONA ZDROWIA W WOJ. POMORSKIM

18

TYLE LAT SŁUPSK
CZEKAŁ NA WŁASNĄ PORODÓWKĘ

83 mln zł

TYLE KOSZTOWAŁA BUDOWA NOWEGO BLOKU
OPERACYJNEGO W SZPITALU NA ZASPIE

180 mln zł

TYLE OTRZYMAŁY SZPITALA MARSZAŁKOWSKIE
NA ROZBUDOWĘ INFRASTRUKTURY
I NOWY SPRZĘT

990 mln zł

WARTOŚĆ WSZYSTKICH AKTUALNYCH
PROJEKTÓW W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA

1

Copernicus Mamma Centrum to wyspecjalizowany ośrodek zajmujący się nowotworami piersi. Centrum działa już od półtora roku. W tym czasie udzielono 21 tys. porad. Chodzi o badania mammograficzne, USG i biopsje.

Aleksandra Chalińska

Obecnie pomorskie na zdrowie wydaje najwięcej ze wszystkich województw. Szpitale są intensywnie modernizowane, a pacjenci lepiej leczeni.

2

Porodówka po 18 latach wróciła z Ustki do Słupska. Nowy oddział kosztował prawie 11 mln zł. Całe zaplecze diagnostyczne jest teraz w jednym miejscu. Od zeszłego roku urodziło się tam 900 maluchów.

Od kilku lat szpitale w Pomorskim przechodzą wielkie zmiany. Remontowane i rozbudowywane są oddziały oraz kupowany jest nowy sprzęt. A prawdziwym hitem są programy profilaktyczne i letnia akcja Pomorskie dla Zdrowia. Przez sześć lat na zdrowie wydane zostanie fortuna.

– Około 990 mln zł to koszt projektów związanych z ochroną zdrowia – mówi Mieczysław Struk, marszałek województwa pomor-

skiego. – Zdrowie jest na drugim miejscu, jeśli chodzi o zaangażowanie środków naszego samorządu. Wśród najważniejszych sukcesów ostatnich lat warto wymienić chociażby rozwój szpitala w Słupsku, nową kardiologię w Wejherowie, lądowisko dla helikopterów w Copernicusie i utworzenie hotelu dla pacjentów poddawanych radioterapii w Szpitalu Morskim w Gdyni – wymienia Struk.

Trzeba było połączyć siły
Przez ostatnie lata wszyst-

kie szpitale marszałkowskie zmieniły się w spółki prawa handlowego. – Konsolidacje pozwoliły włączyć szpitale w tzw. sieć – mówi Hanna Zych-Cisoń, wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Pomorskiego. – Bez tego ważnego ruchu część z nich mogłaby zostać nawet zlikwidowana, bo nie dostawałyby odpowiedniego finansowania z NFZ. Tak stałoby się np. ze szpitalem w Słupsku i reumatologią w Sopocie. Działania te pozwoliły lepiej zarządzać szpitalami, wykorzystywać ich potencjał i la-

nie na Pomorzu

MIECZYŚLAW STRUK
marszałek:
Coraz lepiej chronimy nasze
zdrowie. Oby tak dalej

3

W tym roku w szpitalu w Wejherowie otwarto oddział kardiologii. Tym samym na Pomorzu mamy już dwa szpitale, które wykonują operacje na otwartym sercu. Choroby serca są najczęstszą przyczyną zgonów.

twiej zdobywać dodatkowe środki na ich sprawne funkcjonowanie – tłumaczy Zych-Cisoń.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka w Słupsku został oddany do użytku w 2011 r. Po tym, jak rząd zarzucił jego budowę, Zarząd Województwa Pomorskiego postanowił w niego zainwestować. Przez te lata szpital był intensywnie rozwijany, a niewątpliwym sukcesem było otwarcie w 2018 r. drugiego na Pomorzu oddziału transplantacji szpiku kostnego.

Pacjenci już nie muszą na przeszczep jeździć do Gdańska. Od lutego 2018 r., po 18 latach w Słupsku znowu rodzą się dzieci. Oddział położniczo-ginekologiczny został przeniesiony z Ustki. Dzięki zmianom szpital w Słupsku nie tylko przetrwał, rozwinął się, ale i zdobył nagrodę – III miejsce w ogólnopolskim Rankingu Szpitali „Rzeczpospolitej”.

Remont to nie tylko hałas
Liczne przebudowy i remonty są uciążliwe dla pacjentów i pracowników marszałkow-

skich szpitali, ale oznaczają przede wszystkim pozytywne zmiany i możliwości szybszego oraz bardziej komfortowego leczenia. Dzięki inwestycjom samorządu w 2017 r. rozbudowano Oddział Kardiologii w Szpitalu Specjalistycznym w Wejherowie. Zmiany kosztowały ponad 8 mln zł. Dzięki temu powstała m.in. nowoczesna sala operacyjna, a na oddziale wykonywane są operacje nowotworów serca i wszczepienia by-passów. – Pacjenci mają wygodne oraz bezpieczne warunki

4

Dla mam, których mleko nie może być podawane ich dzieciom otworzyliśmy pierwszy na Pomorzu bank mleka. A dla pań, które kłopotu nie mają, wydaliśmy znakomity „Poradnik laktacyjny”.

leczenia i powrotu do zdrowia, a personel pracy – mówi Paweł Orłowski, członek Zarządu Województwa Pomorskiego. – Poprawiła się dostępność i jakość leczenia, a chorzy szybciej wracają do pełnej sprawności – wyjaśnia Orłowski. Prawdziwą metamorfozę w ciągu ostatnich lat przeszedł także Szpital św. Wojciecha na Zaspie. W 2015 r. powstał 30-lóżkowy Oddział Rehabilitacji Neurologicznej, a w 2017 r. odnowiono Oddział Położniczo-Ginekologiczny. Pacjentki zyska-

ły komfortowe toalety, sale dla młodych mam z dziećmi oraz nowy pokój laktacyjny. Właśnie trwa tam kolejna budowa – nowoczesnego bloku operacyjnego. Z kolei w Szpitalu Morskim im. PCK w Gdyni znacząco zwiększył się komfort leczenia i pobytu w szpitalu pacjentów onkologicznych. Powstał bowiem 27-lóżkowy hotel dla pacjentów poddawanych radioterapii, nowa siedziba Oddziału Chemioterapii Jednego Dnia oraz kupiono niezbędny sprzęt medyczny. – Bez pieniędzy samorządu

Z naszych funduszy korzysta wiele szpitali na całym Pomorzu, np. w Pucku, Miastku, Malborku, czy Starogardzie Gdańskim. Bardzo ważną inwestycją była też rozbudowa oddziału kardiologii w szpitalu w Wejherowie, gdzie powstała m.in. nowoczesna sala operacyjna. Obecnie wykonywane są tam skomplikowane operacje. Nie można zapomnieć o przebudowie oddziału onkologii i radioterapii w Szpitalu Morskim w Gdyni. Dbamy też o seniorów. Właśnie trwa budowa szpitala geriatrycznego w Sopocie, który będzie pierwszym takim ośrodkiem w województwie. Także dla seniorów przygotowaliśmy projekt szczepień przeciwko pneumokokom. Oni są szczególnie narażeni na zakażenia. Projekt obejmuje aż trzy tysiące seniorów. Koszt programu tylko w tym roku sięga ok. miliona złotych. To bardzo ważny element polityki senioralnej, którą rozwijamy. I wreszcie profilaktyka. W ciągu 4 lat na przeznaczymy na nią 78 mln zł. Sfinansujemy z nich takie programy jak m.in. wczesne wykrywanie nowotworów, w tym raka piersi, szyjki macicy i jelita grubego, czynniki ryzyka w miejscu pracy, cukrzyca typu 2.

Lepsze leczenie na

9

OCHRONA ZDROWIA W WOJ. POMORSKIM

11

TYLE SZPITALI NALEŻY DO URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO.
ZNAJDUJĄ SIĘ W GDAŃSKU, GDYNI, SŁUPSKU,
WEJHEROWIE I KOŚCIERZYNI

12 mln zł

TYLE WYDAJEMY NA DZIAŁANIA Z PROFILAKTYKI WYKRY-
WANIA RAKA PIERSI, SZYJKI MACICY
I JELITA GRUBEGO

21

TYLE KOBIET ODDAŁO POKARM
DO BANKU MLEKA

30%

TAKI PROCENT POMORZAN KORZYSTA
Z BADAŃ PROFILAKTYCZNYCH

5

Chorzy ze Słupska i okolic
nie muszą już jeździć
na transplantację szpiku
do Gdańska. Nowy oddział
transplantologii składa się
z pięciu izolatek z łazienkami
i jest nowoczesnie wyposażony.

6

Wmurowany został już kamień
węgielny pod rozbudowę
Szpitala św. Wojciecha
na gdańskiej Zaspie.
Nowe skrzydło powstaje na tyłach
szpitala, będzie miało trzy
kondygnacje, kosztuje 83 mln zł
i będzie gotowe za rok.

Osoby po 65 r.ż.
mogą korzystać
z bezpłatnych szczepień
przeciw pneumokokom

oraz unijnych środków nie-
możliwe byłby remonty i za-
kup nowoczesnego sprzętu
medycznego – mówi Mieczysław
Struk. – NFZ odpowiedzialny jest za kontraktowa-
nie usług, zabiegów oraz wy-
żywienie w szpitalach. Orga-
nizowanie środków na dopo-
sążanie szpitali, rozbudowy,
remonty i dostosowanie od-
działów szpitalnych do wy-
mogów przepisów to nasze
zadanie, które konsekwent-
nie realizujemy na wysokim
poziomie od lat – podkreśla
Struk.

Profilaktyka to podstawa

W województwie pomor-
skim działają programy do-
tyczące prewencji cukrzy-
cy typu 2 i rehabilitacji kar-
diologicznej. Osoby po 65
r.ż. mogą korzystać z bez-
płatnych szczepień przeciw
pneumokokom. To pierwszy
w regionie i drugi w kraju re-
alizowany wspólnie z powia-
tami program zdrowotny,
współfinansowany przez sa-
morząd województwa. Łącz-
nie na programy profilak-
tyczne przeznaczono ponad
41 mln zł. – Ważną inwesty-

cją są programy zapobiega-
jące nowotworom – mówi
Paweł Orłowski, członek zar-
ządu województwa pomor-
skiego. – Na profilaktykę w
zakresie wykrywania raka
piersi, szyjki macicy i jeli-
ta grubego zabezpieczyliśmy
ponad 12 mln zł. Zależy nam
na tym, by Pomorzanie nie
tylko szybko i skutecznie się
leczyli, ale też mieli świadom-
ość ryzyka i badali się regu-
larnie – tłumaczy Orłowski.
Znaną w całym wojewódz-
twie akcją profilaktyczną

Pomorzu...

ANDRZEJ BARTNICKI
szef komisji zdrowia Sejmiku:
Badajmy się, mamy tylko
jedno życie

7

Tysiące osób przebadano się bezpłatnie w ramach akcji „Pomorskie dla Zdrowia”. Przez cały sezon pracownicy medyczni na plażach i festynach namawiali mieszkańców na badania profilaktyczne.

jest Pomorskie dla Zdrowia. Podczas różnych wydarzeń w regionie, pikników, jarmarków, a nawet na plaży można zrobić sobie bezpłatne badania profilaktyczne, skonsultować wyniki ze specjalistami z zakresu onkologii, dermatologii czy pulmonologii. Takich okazji do badań bez kolejki jest kilka podczas wakacji, a w czasie tylko jednej z nich pielęgniarki i lekarze wykonują nawet dwa tysiące badań. Akcja Pomorskie dla Zdrowia znalazła się w pierwszej

dziesiątce najlepszych projektów zdrowotnych w Polsce (spośród 160 zgłoszonych).

Idzie nowe

Samorząd województwa pomorskiego inwestuje w jakość leczenia. Został powołany pierwszy w Polsce zespół ds. jakości w szpitalach, który ma ujednoczyć standardy obsługi i procedury we wszystkich szpitalach marszałkowskich. – Wprowadzane są zmiany organizacyjne, a w każdym szpitalu pacjent powinien być

obsłużony tak samo – mówi Maciej Laszkiewicz, zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia UMWP. – Stawiamy na lepszą komunikację na linii pacjent-lekarz-pielęgniarka, sprawną obsługę i jasne zasady przebywania pacjentów w szpitalu – wyjaśnia Laszkiewicz. Cały czas rozwijany jest także projekt e-Zdrowie. Powstała platforma, umożliwiająca szybki przepływ informacji o pacjencie, diagnostyce, wynikach badań, terapii i leczeniu. Dzięki inwestycjom opie-

ka medyczne będzie szybsza. Koszt to projektu e-Zdrowie ponad 41 mln zł, z czego ponad 33 mln zł dofinansowane jest ze środków unijnych. Przy Wojewódzkim Zespole Reumatologicznym im. dr Jadwigi Titz-Kosko w Sopocie powstaje pierwsze na Pomorzu nowoczesne Centrum Opieki Geriatrycznej. Wielkie zmiany czekają też szpital na Zaspie. Za 83 mln zł budowany jest tam nowoczesny, 3-piętrowy blok operacyjny, który zastąpi wysłużone sale operacyjne z 30-let-

8 Centrum Opieki Geriatrycznej w Sopocie to pierwszy taki ośrodek w województwie. We wrześniu odbyło się uroczyste zawieszenie wiechy. Pierwsi pacjenci przyjęci zostaną w październiku 2019 r.

nim stażem. Lada chwila w centrum Gdańska zostanie otwarte specjalne lądowisko dla helikopterów przy Szpitalu im. Mikołaja Kopernika (Copernicus Podmiot Leczniczy). Do tej pory helikoptery lądowały na terenie Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, a pacjenci musieli być dowożeni karetką. Inwestycja, warta 9,5 mln zł, znacząco skróci czas udzielenia pomocy. Jest też elementem powstającego w Copernicusie Centrum Urazowego dla Dzieci.

Samorząd województwa od lat robi akcje plenerowe zachęcające ludzi do korzystania z badań. Jednym z takich działań jest np. Pomorskie dla Zdrowia. Podczas korzystania z uroków lata mieszkańcy i turyści mogą zbadać znamiona. Ludzie w czasie wolnym, zupełnie za darmo, bez kolejki, bez stresu spowodowanego wizytą w szpitalu czy przychodni, mogą się przebadać bądź uzyskać poradę. Dzięki tego typu akcjom wykryto wiele nieprawidłowości wymagających dalszych badań, a czasem wdrożenia leczenia. To dobry pomysł, który będziemy kontynuować. Liczby mówią, że jest ogromne zapotrzebowanie na takie przedsięwzięcia. W 2017 r. prawie 3,5 tys. osób skorzystało latem z bezpłatnych badań, konsultacji dermatologicznych, porad dietetyków i szkoleń ratownictwa medycznego. W tym roku było to dwa razy więcej. Ponadto w Urzędzie Marszałkowskim odbywają się również konferencje o różnej tematyce, takie jak: choroby rzadkie, pneumokoki, borelioza. Sprawnie działa też wolontariat szpitalny. W naszych podmiotach leczniczych w 2017 r. pomagało ponad 800 wolontariuszy.

Inwestycje rosną, bezr

GOSPODARKA W WOJ. POMORSKIM

4,9%

TYLE WYNOŚI NA POMORZU
STOPA BEZROBOCIA. TO MNIJ
NIŻ ŚREDNIA OGÓLNOPOLSKA

2,51

TAKI MAMY PRZYROST NATURALNY NA POMORZU.
JEST OBECNIE NAJWYŻSZY W POLSCE

300 mln zł

NA TAKĄ KWOTĘ UDZIELONO JUŻ PRZEDSIĘBIORCOM
POŻYCZEK NA KORZYSTNYCH WARUNKACH

3 mld zł

TYLE WYNOŚI
ŁĄCZNA WARTOŚĆ
ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI
NA POMORZU

1

Agencja Rozwoju Pomorza ułatwia zagranicznym przedsiębiorstwom rozwijanie biznesu w Polsce. Dzięki temu, globalny szlifierz diamentów, firma Swarovski, ma u nas jedną ze swych siedzib. Tak samo jak Intel i Bayer.

2

Ostatnio odbyło się podpisanie 4 kolejnych umów o dofinansowanie inwestycji, których celem jest wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii. Unijne wsparcie uzyskały aż 24 projekty o łącznej wartości 172 mln zł.

Aleksander Olszak

O inwestowanie na Pomorzu zabiegają światowe korporacje. Wzrasta liczba mieszkańców, bezrobocie spada, a innowacyjność staje się pomorskim znakiem rozpoznawczym.

Wzrasta liczba osób aktywnych zawodowo a bezrobocie spada. Do powstawania nowych miejsc pracy przyczyniają się nowe inwestycje w regionie, rozwój przedsiębiorczości czy wsparcie systemu kształcenia zawodowego.

Bezrobocie? Na Pomorzu praktycznie nie istnieje

Bezrobocie na Pomorzu osiągnęło najniższy w hi-

storii poziom. W ciągu ostatnich pięciu lat spadło aż 2,5 razy. Obecnie stopa bezrobocia wynosi zaledwie 4,9 proc. To oczywiście dzięki rozwojowi regionu i licznych nowych inwestycji zagranicznych. Stopa bezrobocia jest na Pomorzu niższa od średniej krajowej. To jednocześnie czwarty wynik w kraju. W czasie ostatnich lat inwestorzy utworzyli ponad 300 tys. miejsc pracy. Co waż-

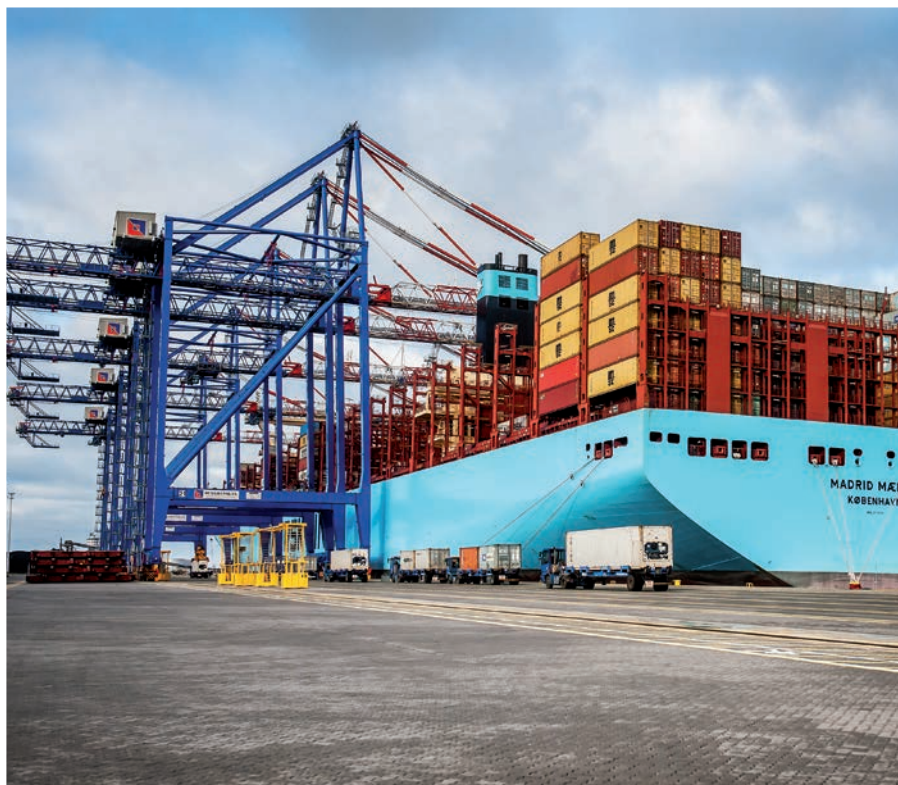
ne, inwestycje lokowane są nie tylko w metropolii Trójmiejskiej, ale w wielu regionach Pomorza.

Pomorze – tu się pracuje i żyje

Tak znaczny wzrost liczby pracowników byłby nie możliwy, gdyby nie cała infrastrukturalna otoczek. To dzięki staraniom samorządu województwa udało się wybudować ważne szla-

obocie spada

14

Wiesław Byczkowski,
wicemarszałek: **Mamy**
doskonałych specjalistów

Inwestujemy w infrastrukturę, transport, turystykę, gospodarkę. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, to największy program inwestycyjny w historii województwa. Historycznie najniższe bezrobocie, to też efekt naszej strategii, którą realizujemy już od wejścia Polski do Unii Europejskiej. To umożliwiło przyspieszenie naszego rozwoju. Uzyskaliśmy dostęp do ogromnych środków finansowych z unijnej polityki spójności. Co ważne mamy od kilkunastu lat na Pomorzu stabilność polityczną, a wobec tego nie ma urzędniczej rotacji. Dzięki temu mamy w Urzędzie Marszałkowskim doskonałych specjalistów od funduszy europejskich. Orientują się we wszystkich zawiłościach, wiedzą z kim w ministerstwie inwestycji i rozwoju rozmawiać w razie wątpliwości i bardzo szybko działają. Stąd tak duża skuteczność i stawianie Pomorza za wzór, jak realizować zadania współfinansowane ze środków unijnych.

3

Polskie porty generują aż 227 tys. miejsc pracy. Najbardziej przyczyniają się do tego porty w Gdańsku i Gdyni. Dodatkowo w portach morskich tworzone jest 28,5 mld zł PKB, czyli 1,6 proc. PKB całego kraju.

4

Toucan Eye to innowacyjne urządzenie będące asystentem dla osób z wadami wzroku. Opracowała go wspierana przez Agencję Rozwoju Pomorza spółka. Jest nominowany do Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju.

*Pomorze jest otwarte
na inwestorów
zagranicznych.
Efekty widać
na każdym kroku*

ki drogowe, jak autostrada A1, Obwodnica Południowa Gdańska czy obwodnica Słupska. Dodając do tego znaczny rozwój powierzchni biurowej, gdzie lokują się filie światowych korporacji dostajemy pełny obraz Pomorza jako miejsca gdzie się najlepiej żyje, pracuje i odpoczywa. Trójmiejska metropolia wyrosła na jedno z najważniejszych centrów turystycznych i w tej części Europy. Wizytę

na Pomorzu polecają najważniejsze światowe media. Jest też jednym z kilku regionów Polski, gdzie liczba mieszkańców wzrasta. To właśnie Pomorze może pochwalić się najwyższym (11,2) przyrostem naturalnym w kraju.

Zapraszamy inwestorów
Pomorze jest otwarte na inwestorów zagranicznych. Tylko w 2015 roku w województwie wy-

datki inwestycyjne firm z kapitałem zagranicznym osiągnęły wartość 3 miliardów złotych. Najwięcej inwestycji miało miejsce w sektorze IT i centrów usług biznesowych. Jest to niewątpliwie zasługą takich podmiotów jak np. Agencja Rozwoju Pomorza. Jej projekt Invest in Pomerania odpowiada za przyciąganie do regionu zagranicznych inwestycji. Dzięki specjali-

*Najwięcej inwestycji
miało miejsce w sektorze IT
i centrów usług biznesowych*

Inwestycje rosną...

GOSPODARKA W WOJ. POMORSKIM

6,5 tys.

TYLU MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
OTRZYMAŁO Z URZĘDU PRACY ŚRODKI NA ROZPOCZĘCIE
WŁASNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

4 829,41 zł

TYLE WYNOŚIŁO PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE
BRUTTO W CZERWCU 2018 R.

120 tys.

TYLE WOLNYCH MIEJSC PRACY ZGŁOSILI
PRACODAWCY W 2017 R.

1 mln

TYLU MIESZKAŃCÓW POMORZA JEST OBECNIE
ZATRUDNIONYCH. TO 72,7 PROC. OSÓB W WIEKU
PRODUKCYJNYM. WYPRZEDZAMY NIE TYLKO ŚREDNIĄ
POLSKI (70,9proc.), ALE TAKŻE ŚREDNIĄ UE (72,1proc.)

5

Województwo pomorskie znalazło się na 4 miejscu rankingu „Best-performing Large Cities in Europe”, przygotowanego przez Milken Institute. To najwyższe miejsce z polskich regionów, w sąsiedztwie takich miast, jak Londyn czy Sztokholm.

6

InfoShare to najważniejsza w Polsce konferencja poświęcona nowym technologiom, mediom oraz trendom w biznesie. Eksperti z całego świata dzielą się tu wiedzą. Od 10 lat odbywa się w Gdańsku.

Dzięki pomocy
Pomorskiego Brokera
Eksportowego
nasze firmy zdobywają
zagraniczne rynki

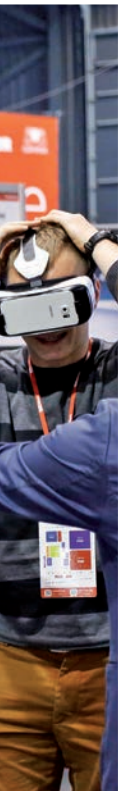
stom z InP udało się przy-
ciągnąć 77 projektów in-
westycyjnych, które utwo-
rzyły ponad 12 tys. miejsc
pracy. Ale inwestycje na
Pomorzu to nie wszystko.
Nasze firmy, korzystając
z Pomorskiego Brokera
Eksportowego licznie in-
westują na zagranicznych
rynkach, biorąc udział w
misjach handlowych i tar-
gach. W ten sposób wy-
danych zostało 4,5 mln

złotych w ciągu zaledwie
dwóch lat.

Musimy działać dalej

Jednym z największych
wyzwań, jakie stoją przed
samorządem województwa
jest konieczność obrony nie-
zależności Lotosu. – Ta spół-
ka to ponad kilkadziesiąt lat
rozwoju gospodarczego Po-
morza. Lotos to wręcz fun-
dament naszej ekonomii.
Spółka jest największym

płatnikiem podatku CIT
w województwie – wylicza
Struk. Połączenie z Orlenem
spowoduje nie tylko straty
w gospodarce Pomorza, ale
i wprowadzi w Polsce mo-
nopol na sprzedaż paliw. –
Również Energa jest zagro-
żona. Od początku rządów
PIS w spółce było już kilku
prezesów. To powoduje nie
tylko straty ekonomiczne ale
i wizerunkowe w ważnej dla
Pomorza spółce – dodaje.

7

O tanie kredyty na preferencyjnych warunkach mogą starać się firmy, które chcą łączyć biznes z badaniami naukowymi i wprowadzać w życie innowacyjne rozwiązania. Chętnych jest coraz więcej.

Pracownicy poszukiwani

Tak niskie bezrobocie w regionie skutkuje koniecznością poszukiwania pracowników na zagranicznych rynkach. – Chcemy nawiązywać do wielkich tradycji przeszłości, kiedy Pomorze było otwarte na cudzoziemców i różnorodnie kulturowo. W zakładach pracy w całym regionie brakuje wykwalifiko-

wanych kadr – mówi Struk. Tu właśnie musimy w większym stopniu zająć się ułatwieniem dla pracodawców. – Na Pomorzu czas oczekiwania na pozwolenie na pracę dla obcokrajowca wynosi o wiele dłużej niż w innych regionach. Wiem, że to zadanie należy do rządu, ale w interesie Pomorza jest to, abyśmy zrobili wszystko aby ten czas znacząco skrócić – dodaje Struk.

Wsparcie dla firm

Aby przedsiębiorcy rozwijali produkcję i nowe technologie oraz zatrudnienie niezbędne jest również wsparcie finansowe. – Już teraz przez Pomorski Fundusz Pożyczkowy udzielamy ogromnej ilości pożyczek dla firm, startupów. We wrześniu 2018 r. wydaliśmy 300 milionową złotówkę na preferencyj-

8

W gdańskiej Oliwie stanął najwyższy budynek w północnej Polsce. Biurowiec Olivia Star ma 156 m wysokości. W budynku znajdują się biura, ogólnodostępny taras widokowy, sale konferencyjne i kawiarnia.

ne pożyczki. Musimy jednak skierować ofertę do kolejnych firm – mówi Struk. – Mikro i małe przedsiębiorstwa to ok. 80 proc. podmiotów gospodarczych w regionie. – Musimy też zintensyfikować działania na rynkach międzynarodowych. Wsparcie eksportu pomorskich firm to powinna być podstawa wzrostu gospodarczego – dodaje Struk.

JACEK BENDYKOWSKI (PO), radny Sejmiku: Trzeba bronić Lotosu

Największym zagrożeniem dla gospodarki Pomorza jest planowane przez rząd przyłączenie Lotosu do Orlenu. Będzie to miało poważne konsekwencje dla Pomorza. W tej chwili z Lotosem współpracują nasze uczelnie i kooperuje mnóstwo lokalnych firm. To wiele bardzo dobrze płatnych miejsc pracy, to dochody tych firm z podatku PiT i CIT. Lotos jest też bardzo ważny z punktu widzenia społecznej odpowiedzialności biznesu – angażuje się w rozwój naszej lokalnej społeczności, sponsoruje sport, kulturę, udziela się charytatywnie. Dalszy rozwój Lotosu będzie uzależniony od firmy, która jest jego konkurencją. Orlen jako właściciel będzie zawsze podejmował decyzje na swoją korzyść, a na niekorzyść Lotosu. Cała polityka rozwojowa Lotosu zostanie podporządkowana interesom Orlenu. Zyski Lotosu zamiast być reinwestowane, jak dotąd w rozwój Lotosu, będą konsumowane przez Orlen i używane do rozwoju płockiej spółki. Innymi słowy Orlen uzyska możliwość rozwoju kosztem spółki z którą teraz konkuruje. Gdyby Lotos do tej pory, nie był samodzielną spółką, na pewno by się tak nie rozwinął.

Mikro i małe przedsiębiorstwa to ok. 80 proc. podmiotów gospodarczych w regionie

W kulturze też można

KULTURA W WOJ. POMORSKIM

100 mln zł

TYLE KOSZTOWAŁY NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY KULTURALNE
OD 2015 R. W INSTYTUCJACH KULTURY PROWADZONYCH
PRZEZ SAMORZĄD

318 mln zł

TAKA JEST WYSOKOŚĆ DOTACJI DLA INSTYTUCJI
KULTURY Z BUDŻETU SAMORZĄDU W LATACH 2015-2018

237 mln zł

TYLE PRZYCHODÓW WYPRACOWAŁY INSTYTUCJE
KULTURY W LATACH 2015-2018

721 mln zł

TAKI JEST CAŁOŚCIOWY BUDŻET PROWADZONYCH PRZEZ
SAMORZĄD INSTYTUCJI KULTURY Z UWZGLĘDNIENIEM
DOTACJI Z INNYCH ŹRÓDEŁ, WPŁYWÓW Z DZIAŁALNOŚCI
GOSPODARCZEJ I OD SPONSORÓW

1

Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku zakończyło przebudowę zabytkowego Białego Spichlerza. Wkrótce pojawią się tam ekspozycje, w tym największa na świecie kolekcja dzieł Witkacego.

2

Centrum Świętego Jana, po rewaloryzacji łączy funkcję sali koncertowej i wystawowej. Od początku działania odbywają się tu koncerty, pokazy, przedstawienia, wystawy i inne wydarzenia artystyczne

Bożena Micun-Gusman

Ostatnie lata minęły na Pomorzu pod znakiem niespotykanych do tej pory inwestycji kulturalnych. Efekt? Równie niespotykany wzrost liczby odbiorców.

Wszelkie rekordy bije Teatr Muzyczny w Gdyni – w zeszłym roku odwiedziło go blisko ćwierć miliona widzów. Doskonale wyniki osiąga również Teatr Wybrzeże czy Opera Bałtycka. Łącznie z oferty kulturalnej w należących do województwa instytucjach skorzystało ponad 5 milionów osób!

Budowy za setki milionów

Lista inwestycji robi wrażenie – Teatr Szekspirowski, Teatr Kameralny w Sopocie, nowa scena Teatru Wybrzeże w Starej Aptece, Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku, Teatr Muzyczny w Gdyni, grodzisko w Sopocie, pałac w Wąplewie Wielkim, muzeum w Swołowie, Centrum Aktyw-

ności Twórczej w Ustce, Witkacy w Słupskich Spichlerzach Sztuki czy Centrum św. Jana. Wartość najważniejszych projektów zrealizowanych od 2007 r. w instytucjach kultury prowadzonych przez samorząd wyniosła prawie 400 mln zł.

Znakomite widowiska

Już sam rozmiar wykonanych czy planowanych prac pokazuje, że nasze instytucje stają się co-

bić rekordy

MIECZYŚLAW STRUK:
marszałek województwa:
Kultura przynosi
korzyści społeczne

3

Pochodzący jeszcze z XVI wieku pałac Sierakowskich w Waplewie Wielkim został za 8 mln zł odnowiony i przystosowany do potrzeb Muzeum Tradycji Szlacheckiej. To jedyna taka placówka w województwie.

raz nowocześniejsze i lepiej wyposażone, co daje im szansę na tworzenie skierowanej do szerszego kręgu odbiorców oferty kulturalnej. Wystarczy wspomnieć wystawy: „Zamieszkać z Chrystusem i Marią” czy „Monet, Renoir, Delacroix i inni...” w Muzeum Narodowym, ofertę skansenów we Wdzydzach, Klukach czy Swolowie, koncerty „z plussem” w ramach Solidarity of Arts czy wirtuozerskie koncerty symfoniczne

w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, Festiwal Szekspirowski, poruszające spektakle Teatru Wybrzeże – „Broniewski”, „Portret damy”, hity Teatru Muzycznego: „Chłopi”, „Shrek”, „Notre Dame de Paris”, „Wiedźmin”.

Niebo polskie i inne unikatowe projekty

Wielkim wydarzeniem było odtworzenie plafonu „Niebo polskie”. Fresk autorstwa

Bolesława Cybisa i Jana Zamoyskiego znajdował się w dawnej siedzibie Gdańskiego Gimnazjum Polskiego w Gdańsku. Został zniszczony przez Niemców we wrześniu 1939 roku. Obecnie alegoryczne malowidło jest jedną z najbardziej unikalnych atrakcji Gdańska.

Karkołomnym, ale i bardzo udanym pomysłem było wystawienie przez Teatr Muzyczny w Gdyni musicalu „Wiedźmin”.

4

Udało się odtworzyć, zniszczony przez Niemców we wrześniu 1939 roku, fresk „Niebo polskie”. Plafon znajdował się w dawnej siedzibie Gdańskiego Gimnazjum Polskiego. Teraz to jedna z unikalnych atrakcji Gdańska.

Adaptacja okazała się wielkim sukcesem, którego potwierdzeniem są wysoka frekwencja i entuzjastyczne recenzje.

Kolejnym wyjątkowym projektem jest stworzona na zamówienie Opery Bałtyckiej w Gdańsku sceniczna historia XV-wiecznego tryptyku „Sąd Ostateczny”. Zainspirowana burzliwymi losami tej prawdziwej perły w pomorskich zbiorach muzealnych opowieść była kulmina-

cją działań promujących dzieło, mających miejsce w 2017 roku.

Pomorze przyczyniło się też w ostatnim czasie do powstania dwóch zauważonych w Polsce i na świecie filmów. Produkowany m.in. w Gdańsku film „Vincent” otrzymał nawet nominację do Oscara. Z kolei „Kamerdyner”, który samorząd wsparł finansowo, został wyróżniony na festiwalu w Gdyni.

Kultura, sztuka i szeroko pojęte dziedzictwo kulturowe stanowią nie tylko wartość samą w sobie, ale są integralnymi czynnikami zrównoważonego i spójnego społecznego rozwoju. Są konstytucyjnym składnikiem tożsamości regionalnej i narodowej, podnoszą jakość życia, kształcą, rozwijają zdolność obserwacji i rozumienia świata, zaś w sposób pośredni są katalizatorem edukacji i przyczyniają się do budowania lokalnych społeczności, integracji społecznej, spójności terytorialnej i wzrostu gospodarczego – zwłaszcza w dziedzinie turystyki. Już te fakty determinują konieczność jej wielokierunkowego wspierania. Kultura oprócz właściwych jej wartości artystycznych i kreatywnych, stanowi również ważny czynnik rozwoju we wszystkich sektorach polityki regionu i państwa. Dostęp do kultury i wolność wyrazu artystycznego to fundamentalne prawa demokratycznego społeczeństwa. Relatywnie niewielka inwestycja w kulturę może przynieść ogromne i – co ważne – wymierne korzyści społeczne.

W kulturze rekordy...

KULTURA W WOJ. POMORSKIM

5 mln zł

TYLE OSÓB SKORZYSTAŁO Z OFERTY KULTURALNEJ
INSTYTUCJI PROWADZONYCH PRZEZ SAMORZĄD
W LATACH 2015 -2018

226 mln zł

TYLU WIDZÓW MIAŁ W 2017 R.
TEATR MUZYCZNY W GDYNI

100 mln zł

TYLU WIDZÓW
MIAŁ W 2017 R. TEATR WYBRZEŻE

1000

TYLE PROJEKTÓW
KULTURALNYCH W FORMIE GRANTÓW
I STYPENDIÓW WSPÓŁFINANSOWAŁ
SAMORZĄD

5

„Wiedźmin”, w reżyserii
Wojciecha Kościelniaka,
był dużym wydarzeniem w Teatrze
Muzycznym w Gdyni. Docenili go
krytycy i co najważniejsze
widzowie. Zdobicie biletów
nadal jest trudne.

Pomorze przyczyniło się też
w ostatnim czasie
do powstania dwóch
zauważonych w Polsce
i na świecie filmów

Dotacje pomagają twórcom

Samorząd angażuje się też
w wydarzenia organizowa-
ne przez innych. Nasze dota-
cje pomagają w zorganizowa-
niu m.in. Festiwalu Polskich
Filmów Fabularnych w Gdyni,
Sopot Film Festival, Festiwa-
lu Pianistyki Polskiej w Słup-
sku, Jazzu w Lesie w Sulęczy-
nie, Polish Boogie Festival w
Człuchowie, Międzynarodo-

6

Rok Memlinga. Na Pomorzu
znajduje się jeden z dwóch
najcenniejszych obrazów
w Polsce - „Sąd Ostateczny”
Hansa Memlinga. Przez cały rok
2017 był on promowany
i inspirował wiele wydarzeń
kulturalnych

wego Festiwalu Muzyki Chrze-
ścijańskiej Gospel w Gniewie,
Międzynarodowego Pleneru
Rzeźbiarsko-Malarskiego Pole
Sztuk w Rodowie, Międzyna-
rodowego Festiwalu Animo
w Kwidzynie, BytOFFsky Festi-
wal w Bytowie, Festiwalu Dwa
Teatry w Sopocie czy Komeda
Jazz Festival w Słupsku. Prze-
kazane wsparcie służy również
podtrzymywaniu tradycji re-
gionu oraz propagowaniu kul-
tury mniejszości narodowych

i etnicznych, a także zachowa-
niu i promocji języka kaszub-
skiego.

Przynajemy najważniejsze nagrody

Jedną z bardziej istot-
nych form mecenatu, jaki
nad kulturą stara się spra-
wować samorząd, jest fun-
dowanie i przyznawanie
nagród honorujących
przedstawicieli różnych

7

Teatr Wybrzeże wystawił znakomitą sztukę „Broniewski”. Dramatyczny życiorys poety (piśsudczyka i komunisty) idealnie nadawał się na scenariusz. Premiera wzbudziła w widzach wiele emocji, a w krytykach zachwyty.

8

Film „Kamerdyner” jest szczególnie ważny dla Pomorza. Nie tylko ze względu na miejsce akcji czy bohaterów posługujących się kaszubskim. Przede wszystkim jest pierwszym dziełem, które próbuje ukazać historię tej części Polski.

JAN KLEINSZMIDT
przewodniczący Sejmiku:
Kaszubi długo na taki film
czekali

Mogłem zobaczyć już film „Kamerdyner”. Nie zawiodłem się. Film został już doceniony na festiwalu w Gdyni, zdobył Srebrne Lwy, nagrodę za główną rolę męską dla Adama Woronowicza, i nagrody za charakterystycję i muzykę.

Dobrze, że zarząd województwa wsparł ten projekt finansowo. Warto było. Jest to bardzo ważny i potrzebny film. Opowiada trudną i skomplikowaną historię mieszkańców tej części Polski. To opowieść o ludziach żyjących na pograniczu, tam gdzie relacje międzyludzkie zawsze są bardziej złożone, losy poplątane. Dobrze, że z tą historią zapoznają się nie tylko mieszkańcy naszego regionu, ale i całej Polski. Ciągłe nie wszyscy wiedzą o barbarzyńskim mordzie w Piaśnicy. Kaszubi i Pomorzanie zapłacili strasznie wysoką cenę za walkę o polskość Pomorza. Mam nadzieję, że trafi również do tych, którzy ciągle dopatrują się na Pomorzu zaczątków separatyzmu i kłopotów przeciwko jedności państwa polskiego, albo w Donaldzie Tusku widzą Niemca. Pamiętajmy jednak „dziadka z Wehrmachtu” cynicznie wykorzystanego w kampanii wyborczej.

Fundamentalne
znaczenie dla rozwoju
kultury ma mecenat
ze strony samorządów

środowisk artystycznych. W wielu dziedzinach nasze nagrody są najważniejsze, a czasem jedyne, zarówno w skali województwa, jak i kraju. Wymienić tu trzeba przede wszystkim następujące wyróżnienia: Pomorska Nagroda Artystyczna, Nagroda Teatralna Marszałka Województwa Pomorskiego, Pomorska Nagroda Literacka Wiatr od Morza, Po-

morska Nagroda Muzealna, Pomorski Konkurs Fotografii Prasowej im. Zbigniewa Kosycarza Gdańsk Press Photo.

Nadal trzeba zwiększać budżety instytucji kultury, co zrekompensuje wzrost kosztów stałych ich utrzymania, poprawi sytuację finansową pracowników oraz wpłynie na uatrakcyjnienie oferty. Należy też kontynuować inwestycje,

m.in. w Muzeum Pomorza Środkowego, Muzeum Narodowym, przebudować gmach Opery Bałtyckiej, zwiększyć budżet na ratowanie obiektów zabytkowych. Pozwoli to na realizację wnioskowanych zadań i poprawę stanu technicznego i estetycznego zabytków regionu.

Fundamentalne znaczenie dla rozwoju kultury ma mecenat ze strony sam-

orządów, które są organizatorami wielu instytucji kultury.

Konieczne są zatem działania, z jednej strony służące podniesieniu efektywności funkcjonowania instytucji kultury, z drugiej, stworzenie możliwości rozwoju innych podmiotów działalności kulturalnej (dywersyfikacja i zwiększenie źródeł finansowania).

Życie na Pomorzu. Tu j

REWITALIZACJA W WOJ. POMORSKIM

26

TYLE MIAST W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM
OBJĘTYCH ZOSTAŁO REWITALIZACJĄ

82%

TYLU MIESZKAŃCÓW JEST ZADOWOLONYCH
Z POZIOMU SWOJEGO ŻYCIA

147 tys.

TYLE OSÓB KORZYSTA ZE WSPARCIA W RAMACH
PROGRAMÓW REWITALIZACJI MIAST I DZIELNIC

192,5 mln zł

TYLE PRZEZNACZAMY NA ROZWÓJ SIECI
ŻŁOBKÓW I KLUBÓW DZIECIĘCYCH. DZIĘKI TEMU
RODZICE BĘDĄ MOGLI ŁATWIEJ WRÓCIĆ
NA RYNEK PRACY.

1

Na modernizację szkół
zawodowych przeznaczono ponad
76 mln euro. Uczniowie, którzy
uczęszczają do technikum
lub zasadniczej szkoły zawodowej
co roku otrzymują specjalne
stypendia fundowane
przez marszałka.

Marcin Szumny

Na Pomorzu żyje się
coraz lepiej, mieszkańcy są
zadowoleni z jakości życia,
a wskaźniki lepsze
niż w innych regionach.
Przyczyniają się do tego
rewitalizacje.

2

W ramach rewitalizacji remonto-
wane są budynki mieszkalne,
osiedlowe podwórka zmieniają
swój wygląd, a ulice zyskują nową
nawierzchnię i oświetlenie.
Odnawiane są również tereny
zielone, w tym parki i skwery.

Rewitalizacja to nie tyl- ko odnawianie budynków

Spójny rozwój Pomorza moż-
liwy jest m.in. dzięki rewi-
talizacji obszarów, na któ-
rych mieszkańcy borykają się
z problemami codziennego
życia. Cel rewitalizacji sta-
nowi poprawa warunków ich
życia, zwłaszcza w zdegrado-
wanych dzielnicach miast.
W ramach tego rodzaju pro-
jektów remontowane są bu-
dynki mieszkalne, osiedlo-
we podwórka zmieniają swój
wygląd, a ulice zyskują nową
nawierzchnię i oświetlenie.

Odnawiane są również te-
reny zielone, w tym parki
i skwery. Rewitalizacja to
jednak nie tylko moderniza-
cja infrastruktury. Powstają
więc centra wsparcia rodziny
czy domy sąsiedzkie, w któ-
rych prowadzone są zajęcia
i warsztaty dla osób zagro-
żonych wykluczeniem spo-
łecznym. Potrzebujący mogą
tam uzyskać pomoc psycho-
logiczną oraz prawną, dorad-
cy zawodowi prowadzą kursy
doszkalające dla dorosłych,
a pedagodzy pomagają dzie-
ciom w nauce.
– Bardzo ważne są projekty

est najlepiej w Polsce!

MARCIN FUCHS
z-ca dyrektora DEFS:
Mamy najlepszy wynik w kraju

Na Pomorze w ramach środków europejskich trafiły już miliardy złotych ze środków europejskich. Obecnie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 realizowanych jest blisko 1500 projektów. Ich wartość to ponad 9 mld zł w tym dofinansowanie unijne wynosi ok. 6 mld zł. Duża ich część to projekty tzw. miękkie wspierające człowieka

i jego otoczenie. Szkolenia dla nauczycieli, dodatkowe zajęcia w szkołach i przedszkolach, tworzenie mikroprzedsiębiorstw czy żłobków, ale także wsparcie najbardziej potrzebujących - seniorów, osób z niepełnosprawnościami czy osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy - to obszary które wspieramy w Urzędzie Marszałkowskim ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

I idzie nam świetnie. Nasz program regionalny jest lepszy nawet od tych zarządzanych centralnie - z Warszawy.

To najlepszy wynik w kraju! To wspólny sukces beneficjentów realizujących projekty, Zarządu Województwa, który opracował skuteczną i przemyślaną strategię wykorzystania środków unijnych oraz doświadczonych specjalistów.

3

Rewitalizacja Dolnego Miasta, która znacząco zmieniła tę dzielnicę w Gdańsku, wygrała w prestiżowym konkursie RegioStars 2016. Została także nagrodzona w konkursie Pomorskie Sztormy 2018

związane z aktywizacją społeczną i wsparciem dla potrzebujących. Nie chcemy, aby mieszkańcy naszych miast, pomorskich ojczyzn dzielili się na tych lepszych czy gorszych - zaznacza marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Za dobry przykład może tutaj posłużyć rewitalizacja Dolnego Miasta w Gdańsku. W jej efekcie dzielnica znacząco zmieniła swoje oblicze, a natomiast mieszkańcy z powodzeniem zostali włączeni w działania, których celem była integracja społeczna.

Obecnie rewitalizacja prowadzona jest w 26 pomorskich miejscowościach, a ze wsparcia będzie mogło skorzystać ponad 147 tysięcy osób.

Lepiej i skuteczniej dla dobra seniorów

Demograficznie nasze województwo jest regionem stonkowo młodym, ale proces starzenia się społeczeństwa także i tu postępuje. Dlatego tak ważne są specjalne programy przeznaczone dla seniorów. Dzięki unijnym dotacjom otwierane są

kluby aktywności, w których seniorzy mogą wspólnie spędzać czas oraz uczestniczyć w zajęciach kulturalnych i edukacyjnych, w tym kursach komputerowych. Funkcjonuje też system telepieki, który w sytuacji kryzysowej pozwala na szybkie wezwanie pomocy przez całą dobę, 7 dni w tygodniu.

Wykształcona młodzież to przyszłość

Samorząd województwa pomorskiego nie zapomina o swoich najmłodszych

4

Jesteśmy jednym z trzech województw w kraju z dodatnim przyrostem naturalnym. Istotnym wyróżnikiem naszego regionu są bowiem wielodzietne rodziny w gminach położonych na Kaszubach.

mieszkańcach. Uczniowie w każdym miejscu naszego regionu mają zapewnioną edukację na najwyższym poziomie, jak również różnorodny rodzaj pomocy. Realizowane programy, jak np. Zdolni z Pomorza, zapewniają wsparcie dla szczególnie uzdolnionych uczniów i rozwijanie ich talentów. Poza tym uczniowie, którzy uczęszczają do technikum lub zasadniczej szkoły zawodowej otrzymują specjalne stypendia fundowane przez marszałka.

W najbliższym czasie na szkolnictwo zawodowe prze-

znaczonych zostanie ponad 76 mln euro. Pieniądze te służyć mają zarówno modernizacji szkół zawodowych, jak również podniesieniu jakości kształcenia, zwłaszcza w branżach kluczowych dla gospodarki regionu. Są to m.in. informatyka i elektronika, przemysł morski, transport i logistyka, energetyka, petrochemia, biotechnologia, usługi finansowe i biznesowe. Powstanie w ten sposób sieć placówek, która będzie odpowiadała aktualnym wymaganiom rynku pracy.

Przyciągamy miliony turystów

TURYSTYKA W WOJ. POMORSKIM

9 mln

TYLE TURYSTÓW ODWIEDZA ROCZNIE
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

216 mln zł

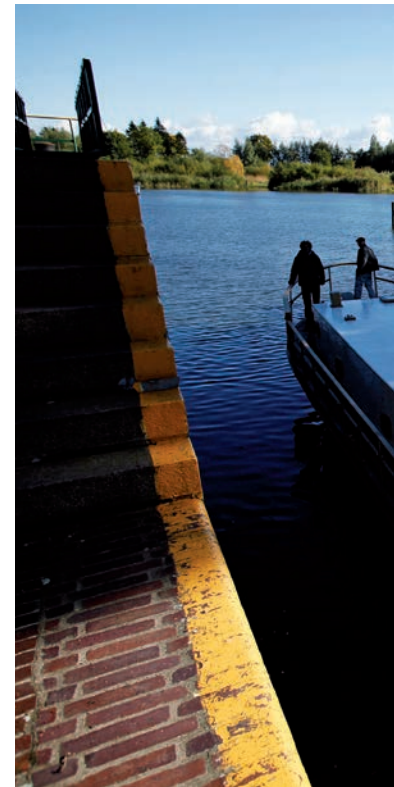
TYLE PIENIĘDZY PRZEZNACZONE ZOSTANIE
NA NOWE SZLAKI ROWEROWE, KAJAKOWE I ŻEGLARSKIE

213 tys.

TYLE OFICJALNIE MAMY MIEJSC NOCLEGOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

4000

TYLE JEDNOŚLADÓW
BĘDZIE MOŻNA WYPOŻYCZYĆ
W RAMACH SYSTEMU
ROWERU METROPOLITALNEGO

1

Niesamowitym powodzeniem cieszy się Europejskie Centrum Solidarności. Już stało się jedną z najbardziej rozpoznawalnych atrakcji Gdańska. W zeszłym roku odwiedziło je 920 tys. osób. To dużo więcej niż zamek w Malborku!

Marcin Szumny

Województwo pomorskie uznawane jest za jeden z najatrakcyjniejszych regionów w Polsce. Szacuje się, że w ubiegłym roku odwiedziło nas około 9 mln turystów.

Pomorskie zaprasza nie tylko przez trzy miesiące wakacji. Kilka ostatnich lat to znaczny wzrost przyjazdów do naszego regionu także poza sezonem letnim. Jesienią warto wybrać się do lasu grzyby, natomiast zimą szczególnym zainteresowaniem turystów cieszą się wizyty w SPA. Ponadto w sezonie zimowym niekwestionowany atutem, pozwalającym skutecznie zwrócić uwagę turystów, jest czyste powietrze. Pomorskie jest obecnie pierwszym naj-

chętniej wybieranym województwem w Polsce latem i trzecim podczas ferii zimowych.

ECS jest prawdziwym hitem

Także miejscowa branża turystyczna jest bardzo dobrze przygotowana na każdą porę roku. Rozbudowują się bazy noclegowa i gastronomiczna, powstają nowe oferty i atrakcje turystyczne. Nadrzędnym celem jest sukcesywne wydłużanie sezonu. Zyskują na tym nie tylko hotelarze i restauratorzy, ale także instytucje

kultury, wśród których najwięcej gości odwiedziło molo w Sopotie (rekordowe 1,07 mln osób w 2017 r.), Europejskie Centrum Solidarności (920 tys. osób) oraz Muzeum Zamkowe w Malborku (638 tys. osób). Europejskie Centrum Solidarności, zbudowane przez samorząd przy wsparciu środków unijnych, jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych punktów na turystycznej mapie Pomorza. Wizytę na wystawie stałej w ECS polecają liczne krajowe i zagraniczne portale turystyczne.

rystów

2

Pętla Żuławska należy do najnowszych atrakcji Pomorza. Kilkudniowa wyprawa houseboatem jest szczególnie popularna wśród turystów zagranicznych. Do dyspozycji mają już 330 km szlaków wodnych

Branża turystyczna jest bardzo dobrze przygotowana na każdą porę roku. Nawet zimą

Przyciągamy turystów z zagranicy

Od kilku lat obserwowany jest stały wzrost zainteresowania Pomorzem turystów z zagranicy. Wśród nich dominują Niemcy, Brytyjczycy oraz Skandynawowie. Zaznacza się również udział gości z Izraela czy Holandii. Nasz region przyciąga też gości z dalekiej Azji. Chińskich i japońskich turystów kusimy nie tylko wspaniałymi zabytkami, unikalnym bursztynem, ale także wyjątkową przyrodą. Pozytywny wizerunek Pomor-

4

Liczba tras rowerowych, które w ostatnich latach powstały na Pomorzu przyprawia o zawrót głowy. Mamy już setki kilometrów nadmorskich i miejskich ścieżek. Jesienią rozpocznie też działalność Rower Metropolitalny.

Budujemy infrastrukturę na najwyższym poziomie

Dla pomorskiego samorządu wyzwaniem na najbliższe lata będzie dalszy rozwój infrastruktury turystycznej. Ponad 216 mln zł przeznaczone zostanie na szlaki rowerowe, kajakowe i żeglarskie. Dzięki pieniądzą z budżetu województwa oraz funduszom europejskim powstaną międzynarodowe trasy rowerowe, nowe stacje kajakowe oraz przystanie dla żeglarzy na najwyższym poziomie.

Dodatkowo, już niedługo mieszkańcy i turyści będą mogli wsiąść na MEVO, czyli skorzystać z największego i najnowocześniejszego systemu rowerów elektrycznych na świecie. Rowerem metropolitalnym przejedziemy się w 14 gminach na Pomorzu. Do dyspozycji będzie ponad 4000 jednośladów, a będzie można je wypożyczyć i zostawić na jednej z 660 stacji. Pierwsze z nich pojawią się pod koniec roku, a całość będzie gotowa do 1 marca 2019 r.

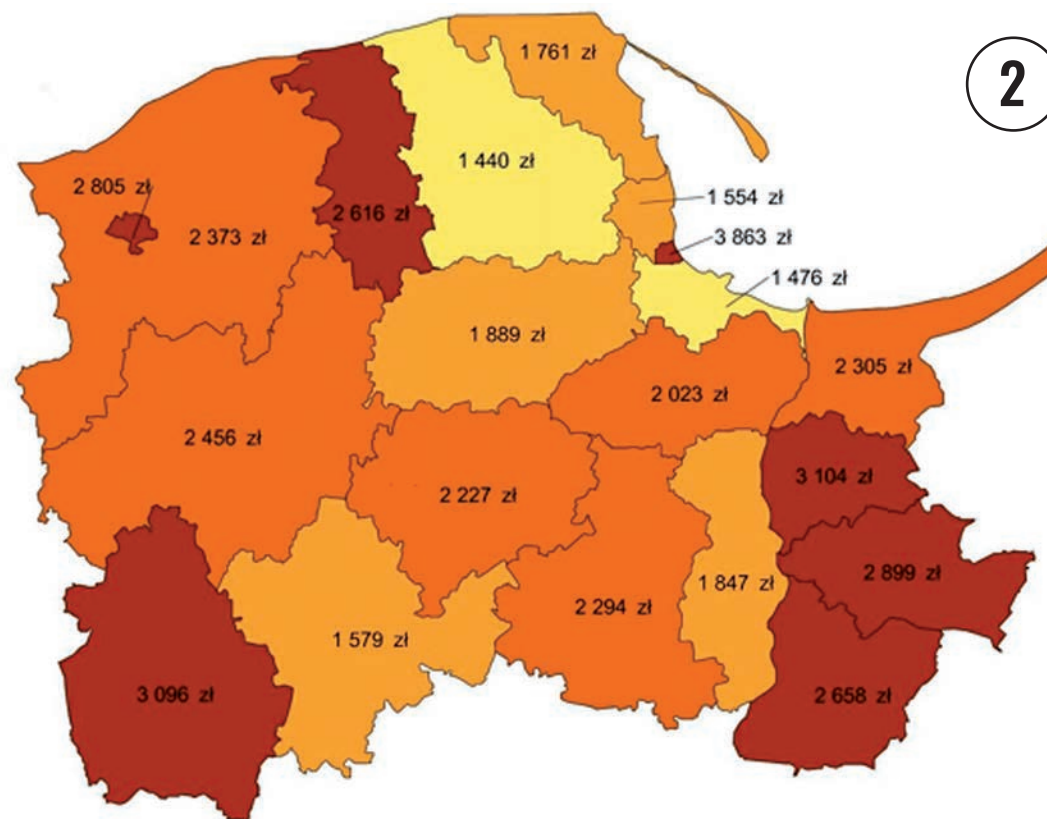
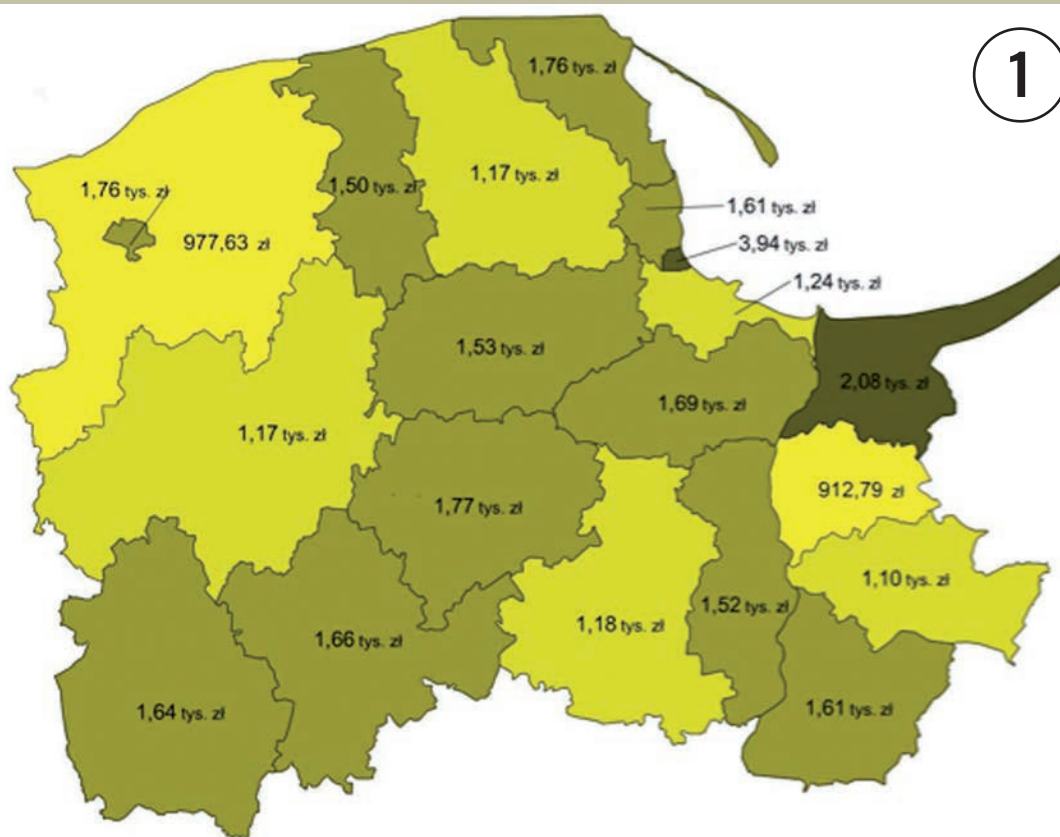
Krzysztof Trawicki
wicemarszałek:
Czasami warto wyjechać z miasta

Przyjazd na Pomorze to gwarancja dobrze spędzonego czasu oraz wspaniały pomysł na niezapomniane wakacje. Każdy turysta znajdzie tutaj coś dla siebie. Może postawić na rowery, kajaki czy żagłówki. Może też wybrać coś dla ducha, zwiedzić ciekawe muzea i galerie, podziwiać zabytki w miejscowościach przepełnionych historią i unikatową tradycją. Na Pomorzu z pewnością nikt nie będzie się nudził. Wkrótce mieszkańcy i turyści będą mieli do dyspozycji 4 tysiące rowerów elektrycznych. Projekt Roweru Metropolitalnego pozwoli łatwiej korzystać wszystkim z setek kilometrów ścieżek rowerowych, które zbudowaliśmy. Wszystkim też ułatwi życie wspólny bilet. Już niedługo będziemy dysponowali najnowocześniejszym systemem tego typu w Europie.

Coraz więcej pieniędzy z UE trafia do powiatów

**Wartość dofinansowania z UE
na głowę mieszkańca powiatu
w ramach wojewódzkiego
Regionalnego Programu
Operacyjnego.**

Trójmiasto jest już europejską metropolią z wysokimi zarobkami, dobrą komunikacją i edukacją. Peryferia regionu są w trudniejszej sytuacji. Dlatego zarząd województwa stara się jak najmocniej wspierać je funduszami unijnymi. Województwo pomorskie zarządza tymi funduszami najlepiej w Polsce. Tak ocenia Komisja Europejska, a nawet obecny rząd. Pozyskiwanie środków przez powiaty zależy nie tylko od zarządu, ale i od aktywności samych powiatów i jakości przygotowanych przez nie projektów. Efekty są coraz lepsze. Widać to na mapkach prezentujących wartość dofinansowania z UE na głowę mieszkańca powiatu.

**RPO w latach
2007-2013**

**RPO w latach
2014-2020**